

26.1.2024

STM131:00/2021
VN/28917/2021**2024/1 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 26.1.2024**

Aika 26.1.2024 klo 13.10-15.20

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Riitta Työläjäarvi	SAK, jäsen
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Heikki Frilander	TTL, asiantuntija
Katja Danner	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijas sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta; asetusluonnos

Asetusluonnos käytiin läpi puheenjohtajan johdolla. Asetuksen soveltamisalaan ei kuulu tupakansavu. Keskusteltiin siitä, miten varmistettaisiin se, että asetuksen lukijat huomioivat myös tupakansavun aiheuttaman syöpävaaran. Ehdotettiin jonkinlaista viittausta muuhun lainsäädäntöön.

Asetuksen 2 §:n 8 kohdassa on uutena vaarallisen lääkkeen määritelmä. Keskusteltiin runsaasti tästä termistä, jota suurin osa piti huonona ja erityisesti maallikoille epäselvyyttä aiheuttavana. Ehdotettiin erilaisia vaihtoehtoja, kuten haitallinen lääkeaine, vaaraa aiheuttava lääke tai lääkeaine, joka sisältää haitalliseksi todettuja aineita. Direktiivin käänöksessä on käytetty nimenomaan ilmaisua vaarallinen lääke, ja sen vuoksi olisi hyvä käyttää tätä ilmaisua. Todettiin, että jos termiä vaarallinen lääke käytetään asetuksessa, se tulee määritellä ja määritelmän on oltava joka paikassa sama. On riskinä, että asetus joudutaan uusimaan, jos puhutaan vain lääkkeistä, joissa on haitallisia aineita. Lisäksi tulevassa direktiivin päivityksessä vaarallinen lääke lienee tulossa direktiiviin. Päätettiin kuitenkin yrittää asetuksen läpimenoa ilman kyseistä termiä.

Asetuksen 3 §:n yhteydessä keskusteltiin aiempien riskinarviointien säilyttämisestä. Pidettiin tarpeellisena tietoja siitä, onko henkilö altistunut, paljonko ja kenen työnantajan työssä. Nämä tiedot pitäisi olla ASA-rekisterissä ja sieltä saatavissa, mutta todettiin, ettei niitä sieltä juurikaan kysytä. Voi olla, että tietojen olemassaolosta tai niiden saamisen mahdollisuudesta ei ole tietoa. Keskustelussa todettiin, että ASA-rekisterin edustaja voidaan kutsua tapaturmakorvauslautakuntaan kertomaan siitä, mitä kaikkea tietoa ASA-rekisteristä on saatavissa. Päätettiin pitää pykälä ennallaan, mutta todettiin, että OM ja/tai laintarkastus saattavat puuttua asiaan, koska saatetaan ylittää se, mitä laissa säädetään. Lisäksi on epäselvää, onko asetuksenantovaltuus riittävä. On siten mahdollista, että pykälään tulee muutoksia.

Asetuksen 6 §:n 3 momentin 3 kohdassa koskien altistumisen estämistä ja vähentämistä ongelmana ovat lisääntymisterveydelle vaaralliset aineet. Aiemmin on säädetty altistumisen minimoimisesta kaikille asetuksessa mainituille aineille, mutta nyt mukana on lisääntymisterveydelle vaarallisia aineita, jotka eivät ole pieninä pitoisuuksina vaarallisia. 3 kohdan muotoilua pidettiin hyvin monimutkaisena ja esitettiin vaihtoehtoisia muotoiluja. Asiaa pohditaan.

Altistumisen ja terveydentilan seurantaan koskevaan 14 §:ään ehdotettiin selvempää viittausta työterveyshuoltolakiin. Toivotun kaltainen viittaus on juridisesta näkökulmasta turha, ja siksi laintarkastus todennäköisesti puuttuu siihen. Päätettiin kuitenkin esittää selvempää viittausta.

Keskusteltiin opetusta ja ohjausta koskevan 15 §:n muotoilusta. Siitä voi tulla sellainen käsitys, että opetus ja ohjaus koskevat vain vaarallisia lääkkeitä. Poistettiin sana "tarvittaessa" ja yhdistettiin terveydenhuoltoalaa ja lääkkeitä koskevat kirjaukset muuta koulutusta koskeviin kohtiin.

Puheenjohtaja kysyi 18 §:n siirtymäaikoihin liittyen, voidaanko siirtymäaika jättää pois nikkelyyhdisteiden osalta. Vaikka uuden raja-arvon ylityksiäkin on mittauksissa havaittu, suurimmassa osassa tapauksista käytetään suojaimia, jolloin työntekijät eivät todellisuudessa altistu niin korkeille pitoisuuksille. Jos siirtymäaika jätetään pois, tiukempi raja-arvo tulisi voimaan 9 kuukautta etuajassa. Ehdotusta ei kommentoitu.

Puheenjohtaja esitteli liitteisiin suunnitellut muutokset, ja keskusteltiin terveydentilan seurannasta (liite IV).

Asetusmuutokseen liittyen on suunniteltu koulutusta ja tiedottamista. TTL julkaisee uuden verkkosivun aiheesta heti, kun säädökset julkaistaan sekä tekee tiedotuskampanjan. Työsuojelutarkastajat perehdytetään asiaan huhtikuussa, ja avin internetsivut päivitetään ajan tasalle mahdollisimman pian. On myös ajateltu, että tarkastajat voivat tarkastuksilla kertoa asiasta työpaikoilla.

4. Raja-arvojen perustelumuistiot:

- Nikkeli ja sen epäorgaaniset yhdisteet, sitova raja-arvo ja biologisten näytteiden ohjeraja-arvo

Ei käsitelty ajanpuutteen takia.

5. Muut asiat

Auno kertoi kemiallisten tekijöiden valvonnasta. Tarkastuksia oli tehty runsaasti ja puutteita havaittiin paljon, vain noin kolmasosalla riskinarvioinnit olivat kunnossa. Syksyksi on suunniteltu webinaaria lainsäädännön uudistuksista.

Danner kertoi, että raskaussuojeluasetuksesta saatiin eilen laintarkastuksen kommentit. Niissä on paljon huomautuksia lähinnä kirjoitusasusta. HTP-arvoista laintarkastus kyseenalaisti, voiko ohjeellisista raja-arvoista säätää sitovasti. Lisäksi esitettiin näkemys siitä, että asetuksenantovaltuudet eivät mahdollisesti ole kaikilta osin riittävät, tämä koskee erityisesti 4 §:n kiellettyjä töitä ja 5 §:n yötyötä. Palautteen perusteella joudutaan muuttamaan joko lakia tai asetusta, jotta OM voi hyväksyä asetuksen. Vielä ei ole ehditty pohtia, mitä tehdään. Keskusteltiin tilanteesta.

Danner kertoi, että saadun käsityksen mukaan SVO:lla ollaan ottamassa työn alle erityisraskausrahaan liittyvän sääntelyn muutosta. Myös osa hänen omaa työpanostaan tulee olemaan SVO:lla.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ke 28.2. klo 9-11.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.20.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri